

Plán péče o přírodní památku Třemešný vrch

na období
2019-2028

Foto © Frederick Rooks

Obsah

1. Základní údaje o zvláště chráněném území.....	3
1.1 Základní identifikační údaje.....	3
1.2 Údaje o lokalizaci území.....	3
1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí.....	3
1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma.....	4
1.5 Překryv území s jinými chráněnými územími.....	4
1.6 Kategorie IUCN.....	4
1.7 Předmět ochrany ZCHÚ.....	4
1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu.....	4
1.7.2 Hlavní předmět ochrany ZCHÚ – současný stav.....	5
1.8 Cíl ochrany.....	5
2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany.....	5
2.1 Stručný popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů.....	5
2.1.1 Stručný popis území a jeho přírodních poměrů.....	5
2.1.2 Přehled zvláště chráněných a významných ohrožených druhů rostlin a živočichů.....	7
2.1.3 Výčet a popis významných přirozených disturbančních činitelů působících v území v minulosti a současnosti.....	8
2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti, současnosti a blízké budoucnosti.....	8
2.3 Související plánovací dokumenty, správní rozhodnutí a právní předpisy.....	9
2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch.....	10
2.4.1 Základní údaje o lesích.....	10
2.5 Zhodnocení výsledků předchozí péče a dosavadních ochranných zásahů do území a závěry pro další postup.....	12
2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize.....	12
3. Plán zásahů a opatření.....	12
3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ.....	12
3.1.1 Rámcové zásady péče o území nebo zásady jeho jiného využívání.....	12
3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území.....	14
3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností.....	14
3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu.....	14
3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území.....	15
3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností.....	15
3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území.....	15
4. Závěrečné údaje.....	15
4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů prací).....	15
4.2 Použité podklady a zdroje informací.....	16
4.3 Seznam používaných zkratk.....	17

1. Základní údaje o zvláště chráněném území

1.1 Základní identifikační údaje

evidenční číslo:	451
kategorie ochrany:	přírodní památka
název území:	Třemešný vrch
druh vyhlášovacého právního předpisu:	výnos
orgán, který předpis vydal:	Ministerstvo kultury ČR
číslo předpisu:	17.094/87-VI/2
datum platnosti předpisu:	21. 12. 1987
datum účinnosti předpisu:	29. 12. 1987

1.2 Údaje o lokalizaci území

kraj:	Středočeský
okres:	Příbram
obec s rozšířenou působností:	Příbram
obec s pověřeným obecním úřadem:	Rožmitál pod Třemšínem
obec:	Rožmitál pod Třemšínem
katastrální území:	Voltuš

Příloha:

M1 – Orientační mapa s vyznačením území

1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí

Zvláště chráněné území:

Katastrální území: 784931, Voltuš

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)*
606/2		lesní pozemek		22 607	22 607
Celkem				22 607	22 607

Ochranné pásmo:

Ochranné pásmo není vyhlášené, je jím tedy dle § 37 zákona č. 114/1992 Sb. pás do vzdálenosti 50 m od hranice ZCHÚ.

Příloha:

M2 – Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma

1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma

Druh pozemku	ZCHÚ plocha v ha	Vyhlášené OP plocha v ha	Způsob využití pozemku	ZCHÚ plocha v ha
lesní pozemky	2,26			
vodní plochy	-		zamokřená plocha	
			rybník nebo nádrž	
			vodní tok	
trvalé travní porosty	-			
orná půda	-			
ostatní zemědělské pozemky	-			
ostatní plochy	-		neplodná půda	
			ostatní způsoby využití	
zastavěné plochy a nádvoří	-			
plocha celkem	2,26			

1.5 Překryv území s jinými chráněnými územími

národní park:	ne
chráněná krajinná oblast (včetně zóny):	Brdy (III. zóna)
překryv s jiným typem ochrany:	ne
mezinárodní statut ochrany:	ne
<u>Natura 2000</u>	
ptačí oblast:	ne
evropsky významná lokalita:	ne

1.6 Kategorie IUCN

IV - území pro péči o stanoviště/druhy

1.7 Předmět ochrany ZCHÚ

1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu

Lýkovec jedovatý (*Daphne mezereum*)

1.7.2 Hlavní předmět ochrany ZCHÚ – současný stav

A. druhy

druh	stupeň ohrožení**	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace	kód předmětu ochrany*
lýkovec jedovatý (<i>Daphne mezereum</i>)	-	Všude na ploše starého listnatého lesa, i na okrajích a vzácně na pasekách; 13 jedinců	a

*kód předmětu ochrany:

a = předmět ochrany spadá pod definici předmětu ochrany dle zřizovacího předpisu ZCHÚ

b = předmět ochrany překrývající se EVL/PO (v závorce je uveden kód stanoviště dle vyhl. č. 166/2005 Sb., hvězdičkou (*) jsou označena prioritní stanoviště a druhy)

c = další významný ekosystém nebo jeho složka, který je navržen k doplnění mezi předměty ochrany ZCHÚ (viz i kap. 3.4)

**stupeň ohrožení dle červených seznamů ČR: Grulich a Chobot 2017

1.8 Cíl ochrany

druh	cíl ochrany	indikátory cílového stavu
lýkovec jedovatý (<i>Daphne mezereum</i>)	Udržení dobrého stavu ekosystému suťového lesa jakožto prostředí pro stabilní populaci lýkovece jedovatého a rozšíření biotopových podmínek pro tento druh v rámci PP.	<ul style="list-style-type: none">Počet jedinců lýkovece alespoň 10 kusůRozloha stávajícího vhodného stanoviště alespoň 1 haZvýšení zastoupení přirozených listnatých dřevin na ploše současné kulturní smrčiny a paseky, a to zejména ve prospěch jedle, buku, klenu a jilmu horského

2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany

2.1 Popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů

2.1.1 Stručný popis území a jeho přírodních poměrů

Přírodní památka Třemešný vrch, vyhlášená v roce 1966, se nachází 1,5 km jižně od obce Hutě pod Třemšínem. MZCHÚ se rozkládá na části zalesněného suku a má SV až SZ expozici s nadmořskou výškou od 668 do 698 m. Rozloha území je 2,26 ha. Předmětem ochrany je lýkovec jedovatý, který v současnosti tvoří poměrně stabilní populaci s 13 plodnými jedinci.

Orograficky náleží PP k Berounské soustavě, celku Brdská vrchovina a okrsku Třemšínská vrchovina (Mackovčín 2006). Z geologického pohledu se jedná o vypreparovaný suk (kamýk) biotického granodioritu, který při kontaktu pohlcuje spodnokambrické kloučecko-čenkovské slepence. Díky tomuto kontaktu najdeme v severní části ZCHÚ skalky. Nejméně před 120 lety zde probíhala v malých lůmcích těžba, o čemž svědčí i mnoho odvalů. Ve východní části se nacházejí hořické pískovce, které byly rovněž těženy. Nevyvinutá půda s balvanitým skeletem, na mnohých místech porušená těžbou, přechází na úpatí v hnědozem.

V současnosti lze území z hlediska vegetace rozdělit na tři části: v západní části stejnověkou smrkovou monokulturu v podstatě bez podrostu, paseku zarůstající třtinou křovištní (*Calamagrostis epigejos*) a ostružiníkem (vč. endemického druhu ostružiník brdský *Rubus brdensis*), zčásti oplocenou proti okusu zvěří, a největší plochu, kterou zaujímá zbytek

různověkého až 160 let starého listnatého lesa. Starší porost s bohatým bylinným patrem tvoří především klen a buk (*Acer pseudoplatanus* a *Fagus sylvatica*). Keřové patro reprezentují zejména bezy (*Sambucus nigra*, *Sambucus racemosa*). V podrostu v letním aspektu dominuje kopřiva dvoudomá (*Urtica dioica*), dalšími významnými druhy ve starším porostu jsou kyčelnice cibulkonosná, bažanka vytrvalá, kokořík přeslenitý, bika bělavá nebo v Brdech neobvyklý česnek medvědí (*Dentaria bulbifera*, *Mercurialis perennis*, *Polygonatum verticillatum*, *Luzula luzuloides*, *Allium ursinum*) (Klinerová et Rooks 2018).

Z mykologického hlediska nebyla lokalita shledána nijak bohatou (nalezeno 110 taxonů, z toho 2 na červeném seznamu v kategorii NT), což lze přičíst i na vrub suchému létu 2018, kdy průzkum probíhal (Hejl et Bartůšek 2018). Lichenologický průzkum udává 74 druhů lišejníků. Z toho 14 makrolišejníků a 60 mikrolišejníků. Ohrožených druhů v kategorii zranitelných (VU) bylo 18; v kategorii ohrožených (EN) 5: *Chaenotheca chlorella*, *Pertusaria flavida*, *Phaeophyscia endophoenicea*, *Sclerophora peronella* a *Varicellaria hemisphaerica*. Studované území je dosti bohaté na epifytické mikrolišejníky zachovalých listnatých lesů, včetně vzácnějších a ohrožených druhů. Ostatní substráty (skalnaté výchozy, dřevo) ani makrolišejníky již tak druhově bohaté nejsou (Šoun 2018).

Vzhledem k malé rozloze PP je na lokalitě výskyt vzácných a zvláště chráněných druhů živočichů omezený. Ze savců (zajíc, veverka), drobných savců a letounů (netopýři) není na lokalitu striktně vázán žádný druh. Druhy územím procházejí, či bezlesé plochy slouží jako loviště potraviny a staré stromy jako úkryty či v případě lesních netopýřů jako letní či zimní zimoviště (Červený 2018, Anděra 2018).

Malakologicky je lokalita zajímavá výskytem *Macrogaster tumida* (řasnatky nadmuté), karpatského reliktu vlhkých a stinných lesů na zachovalých ekosystémech na klenových bučinách s nitrofilní vegetací. Z ohrožených druhů je zde zastoupen *Vertigo alpestris* (vrkoč horský). Jedná se o význačný boreo-alpínský druh, který dává přednost sutím a skalkám v málo ovlivněných lesích v nižších polohách, směrem do hor jeho nálezů obecně přibývá (Hlaváč 2018). Na lokalitě se vyskytují běžné lesní druhy fytofágního a saproxylického hmyzu, z epigeických predátorů je zajímavý velmi hojný výskyt i druhově pestrá skladba velkých střevlíků r. *Carabus*, v kontrastu s poměrně chudou faunou drobnějších střevlíčků. Zajímavější je nález dvou druhů roháčků, roháčka kovového (*Platycerus caraboides*) a roháčka bukového (*Sinodendron cylindricum*). Z arachnologických výzkumů je vzácnějším druhem *Sitticus saxicola*, skákavka vázaná na okraje pasek a padlé osluněné kmene vyšších poloh (Hula 2017) a *Tenuiphantes zimmermanni*, který je vzácným druhem suťových lesů. Za zmínku stojí i žížalovití zastoupené vzácnější *Dendrobaena vejdvovskyi*, která je především druhem kyselých půd v nenarušených ekosystémech.

Díky zachovalému bukovému lesu je na lokalitě častý výskyt dutinových ptáků, kteří v přestárlém porostu hnízdí. Dutiny po datlech jsou využívány i jinými druhy. V lesním porostu a mezi kameny se vyskytuje ropucha obecná a skokan hnědý. Na vlastní lokalitě se díky absenci vodních biotopů nerozmnožují.

Co se týče předmětu ochrany, jeho početnost klesla z několika desítek mohutných keřů (Ložek 1950, Rivola 1988) na počet kolem 10 jedinců kolem roku 2000. Od té doby je příležitostně monitorována, v posledních letech došlo k mírnému nárůstu.

2.1.2 Přehled zvláště chráněných a významných ohrožených druhů rostlin a živočichů

název druhu	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.	stupeň ohrožení*	popis biotopu druhu a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky
Cévnaté rostliny			
<i>Rubus brdensis</i> (ostružiník brdský)	-	NT	paseka, okraj kulturní smrčiny; celkem hojně
<i>Stellaria longifolia</i> (ptačinec dlouholistý)	-	NT	paseka, 49.57606N, 13.80702E; 1 trs
Houby			
<i>Antrodiella mentschulensis</i>	-	NT	padlý kmen buku v suťovém lese; 1 plodnice
<i>Phyllotopsis nidulans</i>	-	NT	padlý kmen buku v suťovém lese; 6 plodnic
Lišejníky			
<i>Chaenotheca chlorella</i>	-	EN	na 1 jilmu horském; několik cm ²
<i>Pertusaria flavida</i>	-	EN	na 1 jilmu horském (shodný strom s <i>Chaenotheca chlorella</i>); cca 7 stélek
<i>Phaeophyscia endophoenicea</i>	-	EN	na mechatých bucích a mladých jilmech; roztroušeně, desítky stélek
<i>Sclerophora peronella</i>	-	EN	na obnaženém mrtvém dřevě na kmeni živého javoru kleny; porost na ploše 20 x 50 cm
<i>Varicellaria hemisphaerica</i>	-	EN	kůra javoru kleny; několik dm ²
Bezobratlí živočichové			
<i>Carabus arcensis</i> (střevlík polní)	§3	-	horský druh, vzácně
<i>Sitticus saxicola</i> (skákavka)	-	VU	padlé osluněné kmeny, horský druh, početnost neuvedena
<i>Tenuiphantes zimmemanni</i> (plachetka Zimmermannova)	-	EN	vzácný druh suťových lesů
<i>Vertigo alpestris</i> (vrkoč horský).	-	NT	klenová bučina se suťovištěm a nitrofilní vegetací, do horských poloh obecně přibývá
Obojživelníci a plazi			
<i>Bufo bufo</i> (ropucha obecná)	§3	VU	lesní porost, ojediněle
<i>Rana temporaria</i> (skokan hnědý)	-	VU	lesní porost, ojediněle
<i>Anguis fragilis</i> (slepýš křehký)	§2	NT	osvětlené okraje v porostu, pod kameny, ojediněle
Ptáci			
<i>Picus canus</i> (žluna šedá)	-	VU	lesní porost, hlasový projev
<i>Columba oenas</i> (holub doupňák)	-	VU	bukový porost, bez prokázání hnízdění
<i>Muscicapa striata</i> (lejsek šedý)	§3	LC	lesní porost, hlasový projev
<i>Aegolius funereus</i> (sýc rousný)	§2	VU	lesní porost, hlasový projev v období toku
<i>Dryocopus martius</i> (datel černý)	-	LC	bukový porost, bez prokázání hnízdění, stálý
<i>Dendrocopos major</i> (strakapoud velký)	-	LC	bukový porost, bez prokázání hnízdění, stálý
<i>Corvus corax</i> (krkavec velký)	§3	LC	přelety
Savci			
<i>Myotis mystacinus</i> (netopýr vousatý)	§2	LC	lesní porost, početnost neuvedena

<i>Myotis myotis</i> (netopýr velký)	§1	NT	lesní porost, početnost nevedena
<i>Pipistrellus pipistrellus</i> (netopýr hvízdavý)	§2	LC	lesní porost, početnost nevedena
<i>Nyctalus noctula</i> (netopýr rezavý)	§2	LC	lesní porost, početnost nevedena
<i>Nyctalus leislerii</i> (netopýr stromový)	§2	DD	lesní porost, početnost nevedena
<i>Plecotus auritus</i> (netopýr ušatý)	§2	LC	lesní porost, početnost nevedena
<i>Eptesicus nilssonii</i> (netopýr severní)	§2	LC	lesní porost, početnost nevedena
<i>Sciurus vulgaris</i> (veverka obecná)	§3	DD	lesní porost, pravidelný výskyt
<i>Lepus europaeus</i> (zajíc polní)	-	NT	okolí skalek, travní porost-pobytové stopy - trus

* stupeň ohrožení dle vyhl. č. 395/1992 Sb.: §1 – kriticky ohrožený, §2 – silně ohrožený, §3 – ohrožený a dle červených seznamů ČR (cévnaté rostliny – Grulich a Chobot 2017, houby – Holec et al. 2006, lišejníky – Liška a Palice 2010, bezobratlí – Hejda et al. 2017, obratlovci – Chobot a Němec 2017): EN – ohrožený, VU – zranitelný, NT – téměř ohrožený, LC – málo dotčený, DD – nedostatečné údaje

2.1.3 Výčet a popis významných přirozených disturbančních činitelů působících v území v minulosti a současnosti

a) abiotické disturbanční činitele

Z abiotických činitelů se může uplatňovat vliv větru a sucha, v současnosti jsou porosty stabilní. Vliv obou uvedených disturbančních činitelů se může projevat po obnažení lesního pláště při těžbě okolních lesních porostů.

b) biotické disturbanční činitele

V MZCHÚ je významným biotickým činitelem vliv zvěře, který má za následek špatné odrůstání lesních kultur. V důsledku sucha v letech 2015 – 2019 a následného oslabení lesních porostů hrozí nebezpečí rozvoje kůrovcového napadení. SM je zastoupen v území cca 30%. Možné kůrovcové škody ale neznamenají ohrožení předmětu ochrany MZCHÚ.

2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti, současnosti a blízké budoucnosti

a) ochrana přírody

Území bylo vyhlášeno „chráněným nalezištěm Třemešný vrch“ vyhláškou MŠMT ze dne 13. 1. 1966. Dne 21. 12 1987 bylo přehlášeno výnosem Ministerstva kultury a v roce 1992 bylo vyhláškou č. 395/1992 Sb. převedeno do kategorie PP. Od 1. 1. 2016 je chráněno v rámci CHKO Brdy.

b) lesní hospodářství

Brdské lesy byly od středověku silně modelovány lidskou činností. První zmínky o kolonizaci pochází již z 11. století, kdy je uváděn Teslínský klášter, který však velmi brzy zanikl a jeho existence neměla s největší pravděpodobností velký vliv na okolní krajinu. V průběhu 12. až 14. století roste výrazněji těžba dřeva v okolí lidských sídel. V 16. století dochází v předhůří Brd k rozvoji průmyslu, především sklářského, s čímž souvisí rostoucí spotřeba stavebního a palivového dřeva i dřevěného uhlí. V 18–19. století je spotřeba dřeva z brdských lesů největší. Je využíváno v hutích, dolech, jako stavební a palivové dříví. Část vytěženého dřeva se vozila až do Prahy. S rostoucí poptávkou souvisí i těžba v málo přístupných partiích Brd. Krom přímých literárních zpráv existuje i řada nepřímých ukazatelů, jako například usnesení z roku

1708 týkající se ochrany stromů rostoucích na odvalech malých dolů, které byly situovány i v centrální části Brd. V 18. století dokonce některé železárny musely zastavit provoz pro nedostatek dřeva. Podobně si můžeme udělat představu o stavu a využívání porostů ze vzniku husté sítě cest mezi druhým a třetím vojenským mapováním. Zajímavou skutečností je i to, že na začátku 19. století se objevují literární prameny popisující v centrální části Brd v okolí Teslín prales. Zdůrazňování přítomnosti 200 až 300letých porostů naznačuje stav okolních lesů. V literatuře dále nalezneme zmínky o zvyšování zastoupení smrku a borovice v jednotlivých polesích, z toho plyne, že odlesněné plochy jsou uměle zalesňovány.

V 19. století zde probíhala důlní činnost, vzhledem k množství odvalů a charakteru porostů je pravděpodobné, že nezanedbatelná část území byla odlesněna. Z pramenů a historických map vyplývá, že do zahájení důlní činnosti byly v této oblasti porosty pralesního typu. Porosty po ukončení těžby vznikly nejspíše samovolným náletem. Od vyhlášení MZCHÚ podléhá hospodaření požadavkům státní ochrany přírody.

c) myslivost

Převážně smrkové porosty v okolí se projevují vysokým tlakem zvěře na porosty v PP. Docházelo a dochází k masivnímu okusu mála zmlazujících listnáčů v lesních porostech MZCHÚ. V 19. století v závislosti na změně druhové skladby jihobrdských lesů prudce vzrostly škody způsobené vysokou zvěří. Území je součástí honitby CZ21202011 - Hutě.

d) rekreace a sport

Území nebylo a není ani v současnosti turisticky využíváno. Zvýšený pohyb návštěvníků byl zaznamenán v souvislosti s výskytem česneku medvědího v jarních měsících (duben, květen).

e) těžba nerostných surovin

V malých lůmcích byl do 19. století v severní části těžen biotický granodiorit. V jihozápadní části byl těžen hořický pískovec. V současnosti zde žádná těžba neprobíhá.

f) jiné způsoby využívání

Nejsou známy další způsoby využívání, které by negativně ovlivňovaly MZCHÚ.

2.3 Související plánovací dokumenty, správní rozhodnutí a právní předpisy

PP zasahuje do 1 katastrálního území, a to k. ú. Voltuš spadajícího pod město Rožmitál pod Třemšínem. Ochranné pásmo pak částečně zasahuje do k. ú. Vacíkov spadajícího pod obec Hvožd'any. Oba uvedené sídelní útvary mají schválený území plán.

- k. ú. Voltuš - Územní plán Rožmitál pod Třemšínem účinný od 11. 12. 2013 (Projektový ateliér AD s.r.o. České Budějovice)
- k. ú. Vacíkov – Územní plán Hvoždany účinný od 30. 11. 2012 (Projektový ateliér AD s.r.o. České Budějovice)

Z uvedených územních plánů nevyplývají konflikty pro zájmy ochrany přírody a krajiny.

Pozemky spadající do PP Třemešný vrch jsou součástí Lesního hospodářského celku Rožmitál, který je zařízen lesním hospodářským plánem (LHP) s platností od 1. 1. 2011 do 31. 12. 2020. Prořizovatelem tohoto LHP byl podnik Lesy České republiky, s.p.. V souvislosti s církevními restitucemi probíhajícími v letech 2014–2015 se vlastníkem převážné části lesních pozemků zařízených tímto LHP (území PP nevyjímaje) stalo Arcibiskupství pražské, které podle LHP

hospodaří do skončení jeho platnosti. Tento plán péče se stane jedním z podkladů pro vyhotovení LHP nového LHC.

PP je v části plochy (asi 0,3 ha) součástí nadregionálního biocentra Třemšín (NC 53) územního systému ekologické stability vymezeného v plánu zpracovaného v roce 2016 pro Agenturu ochrany přírody a krajiny ČR (zhotovitel: U-24, s.r.o., 10/2016). Tento plán dosud nebyl transponován do územně plánovací dokumentace.

2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch

2.4.1 Základní údaje o lesích

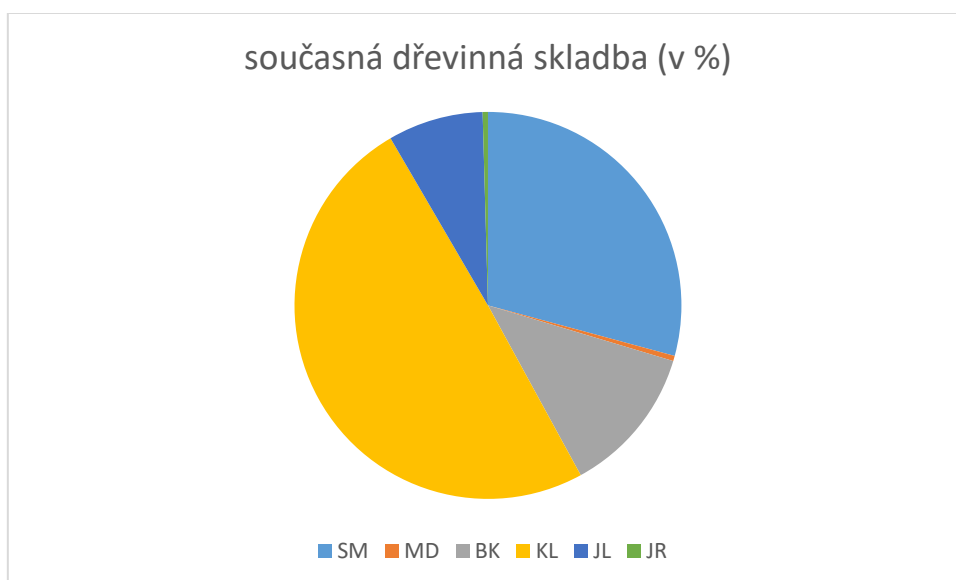
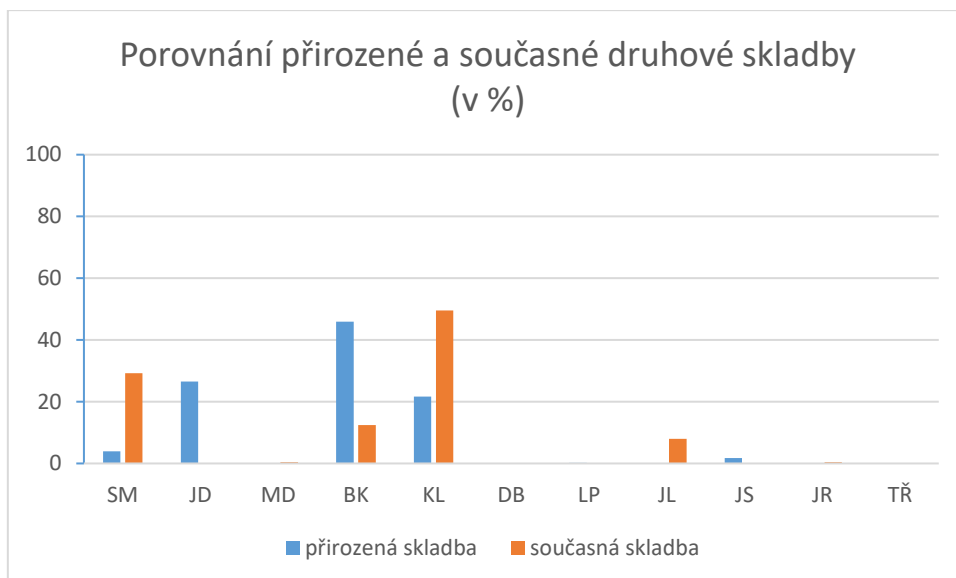
Přírodní lesní oblast	7 - Brdská vrchovina
Lesní hospodářský celek	313002 - Rožmitál
Výměra LHC v ZCHÚ (ha)	2,26
Období platnosti LHP (LHO)	01. 01. 2011 – 31. 12. 2020
Organizace lesního hospodářství	Arcibiskupství pražské – Lesní správa
Nižší organizační jednotka	Polesí Rožmitál

Přehled výměr a zastoupení souborů lesních typů (dle OPRL)

Přírodní lesní oblast: 7 – Brdská vrchovina				
Soubor lesních typů (SLT)	Název SLT	Přirozená dřevinná skladba SLT	Výměra (ha)	Podíl (%)
5J	suťová javořina	BK3, JV3, SM2, JD1-2, JS±1, LP, JL	0,39	17 %
5S	svěží jedlová bučina	BK4-7, KL±1, SM±2, JD3-4, LP±1, JL	0,06	3 %
5A	klenová bučina	BK5, KL2, DB, JD3, JS, TŘ, JL, LP, JR	1,81	80 %
Celkem			2,26	100 %

Porovnání přirozené a současné skladby lesa (Macků 1996)

Zkratka	Název dřeviny	Současné zastoupení (ha)	Současné zastoupení (%)	Přirozené zastoupení (ha)	Přirozené zastoupení (%)
Jehličnany					
SM	smrk ztepilý	0,66	29,20	0,09	3,97
MD	modřín evropský	0,01	0,44	0	0
JD	jedle bělokora	0	0	0,60	26,49
Listnáče					
BK	buk lesní	0,28	12,39	1,04	45,92
KL	javor klen	1,12	49,55	0,49	21,63
DB	dub zimní	0	0	+	+
LP	lípa velkolistá	0	0	0,01	0,22
JL	jilm horský	0,18	7,96	+	+
JS	jasan ztepilý	0	0	0,04	1,76
JŘ	jeřáb ptačí	0,01	0,44	+	+
TŘ	třešeň ptačí	0	0	+	+
Celkem		2,26	100 %	2,26	100 %

Přílohy:

- tabulka „Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich“ – příloha č. T1
- mapa dílčích ploch a objektů – příloha č. M3
- lesnická mapa typologická podle OPRL – příloha č. M4

2.5 Zhodnocení výsledků předchozí péče a dosavadních ochranných zásahů do území a závěry pro další postup

druh:	Lýkovec jedovatý (<i>Daphne mezereum</i>)	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje druhu ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
Počet jedinců lýkovce alespoň 10 kusů.	Populace lýkovce jedovatého byla v posledních 10 letech příležitostně monitorována a její početnost kolísala kolem 10 jedinců, v posledních letech došlo k mírnému nárůstu. Původně početná populace několika desítek mohutných jedinců (Ložek 1950, Rivola 1988). Z roku 2000 je uváděno 14 jedinců, z toho pouze 7 plodných. V roce 2002 bylo vysazeno 60 sazenic lýkovce, který byl napěstován ze semen získaných na lokalitě. V terénním šetření pro PP v roce 2009 ale bylo nalezeno pouze 8 sterilních rostlin. Při terénním šetření v roce 2018 zde kvetlo 13 keřů, a to na poměrně velké ploše listnatého lesa i při okrajích pasek.	
	stav:	zhoršený
	trend vývoje:	setrvalý
Rozloha stávajícího vhodného stanoviště alespoň 1 ha	Na fragmentu suťového lesa s populací lýkovce se nijak nezasahuje a je ponechán samovolnému vývoji.	
	stav:	zhoršený
	trend vývoje:	zlepšující se
Zvýšení zastoupení přirozených listnatých dřevin na ploše současné kulturní smrčiny a paseky, a to zejména ve prospěch jedle, buku, klenu a jilmu horského.	Péče v letech 2009–2018 více zacílila na obnovu přirozené dřevinné skladby. Roku 2016 v severní části PP instalována nová oplocenka o rozloze 0,1 ha a jako podsadba je zde vysázen jilm horský a jedle bělokorá	
	stav:	zhoršený
	trend vývoje:	zlepšující se

2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize

Nebyly identifikovány protichůdné zájmy, pro které by bylo potřeba stanovovat priority nebo odchýlná řešení.

3. Plán zásahů a opatření

3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ

3.1.1 Rámcové zásady péče o území nebo zásady jeho jiného využívání

a) péče o lesy

Přílohy:

- lesnická mapa typologická podle OPRL – příloha č. M4
- mapa stupňů přirozenosti lesních porostů – příloha č. M5

Rámcová směrnice péče o lesní porosty na lesních pozemcích

Číslo směrnice	Kategorie lesa	Soubory lesních typů	Cílový předmět ochrany
1	les zvláštního určení	5A, 5J (5S)	Lýkovec jedovatý v suťových lesích
Předpokládaná cílová druhová skladba dřevin			
SLT	Druhy dřevin a jejich orientační podíly v cílové druhové skladbě (%)		
5A	BK5, KL2, DBZ, JD3, JS, TR, JL, LP, JR, OS		
5J (5S)	BK3, JV3, SM2, JD1-2, JS±1, LP, JL, OS		
Porostní typ A		Porostní typ B	
smrkový		bukový (javory)	
Základní rozhodnutí			
Hospodářský způsob (forma)		Hospodářský způsob (forma)	
podrostní (násečný)		podrostní (účelový výběr)	
Obmýtí*	Obnovní doba*	Obmýtí*	Obnovní doba*
80	30 (až nepřetržitá)	160 (až fyzický věk)	50 (až nepřetržitá)
Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty			
Přeměna SM monokultur na porosty tvořené dřevinami PDS.		Víceetážové, výškově i prostorově rozrůzněné stabilní lesní porosty tvořené dřevinami PDS se sníženým zakmeněním cca 0,7	
Způsob obnovy a obnovní postup			
Podporovat přirozenou obnovu clonnou sečí, uvolňovat dřeviny PDS. Při nedostatku PZ obnova do předstunutých skupin – kotlíky.		Obnova přirozená pod ochranou mateřského porostu pomocí clonné seče. Padlou hmotu nevyklízet. Přirozeně vzniklé světliny a mezery v porostu do 0,04 ha nezalesňovat (v současnosti po odumírajících klenech). Větší světliny využít k založení nástupní generace lesa. Ponechávat doupné stromy.	
Způsob zalesnění, stanovení druhů a procento melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu			
Při neúspěchu přirozené obnovy umělá obnova do skupin (poloodrostky CDS). MZD 60 % - (BK, DBZ, JD, JL, JR, JS, JV, KL, LP, OS, TR)		V případě chybějícího nebo nedostatečného přirozeného zmlazení použít podsadby BK, JD, JL, KL. Používat silný sadební materiál (poloodrostky), vnášet chybějící dřeviny přirozené skladby (optimálně jako doplnění přirozené obnovy BK, a KL). Sázet v nepravidelném sponu, do jamek. MZD 90 % (BK, DBZ, JD, JL, JR, JS, JV, KL, LP, OS, TR)	
Dřeviny uplatňované při zalesnění za použití umělé obnovy (%)			
SLT	druh dřeviny	komentář k způsobu použití dřeviny při umělé obnově	
5A, 5J	BK50, KL30, JD10, JL10		
Péče o nálety, nárosty a kultury a výchova porostů,			
Obnovované plochy oplotit. Při výchově podporovat dřeviny PDS		Obnovované plochy oplotit. V případě výraznějšího nástupu zmlazení smrku je redukovat.	
Opatření ochrany lesa včetně provádění nahodilých těžeb			
SM nahodilé těžby bez omezení.		Neprovádět listnaté nahodilé těžby, tj. ponechávat dřevní hmotu přirozenému rozpadu. Stromy hrozící pádem (nebezpečné a zavěšené) po pokácení ponechat na místě.	
Poznámka			
V místech výskytu lýkovce se vyvarovat pojezdu lesní techniky.			

U způsobu obnovy, způsobu zalesnění, péče o nárosty a kultury, výchovy, opatření ochrany lesa a provádění nahodilých těžeb je možno v nezbytném případě uvést také doporučené technologie.

** u kategorií PR, NPR se dle vyhlášky č. 45/2018 Sb. se údaje o obmýtí a době obnovní číselně neuvádějí z důvodu induktivní metody stanovení výše těžeb dle vyhl. č. 84/1996 Sb.*

b) péče o rostliny

Navrhovaná péče by měla být pro zájmové druhy prospěšná. Předmět ochrany, lýkovec jedovatý, patří v rámci druhů lesního podrostu k druhům spíše světlomilnějším (Ellenberg 1992). Tato informace byla zohledněna při návrhu lesního hospodaření. Vzhledem ke stavu lesních porostů jižně od MZCHÚ sem proniká dostatek světla a je naopak spíše žádoucí bránit jeho vysušování a dalším změnám klimatu spojených s výraznější těžbou.

Ponechání vybraných stromů až do stadia rozkladu by mělo zajistit vhodné podmínky pro zachování druhové diverzity nižších rostlin a hub.

c) péče o živočichy

Navrhovaná péče by měla být pro zájmové druhy prospěšná. Ponechávání doupných a dalších vybraných stromů až do stadia rozkladu by mělo zajistit vhodné podmínky pro zachování druhové diverzity ptáků a bezobratlých (měkkýši, hmyz a pavoukovci). Pro udržení výskytu malakofauny je navržena výsadba listnatých dřevin (klen, jilm atd.). S ohledem na výskyt živočišných druhů je zasahování do porostu vhodné v podzimním (výsadba) a zimním období (těžba).

Vzhledem k velkému predačnímu tlaku zvěře na zmlazení a lesní vegetaci je žádoucí snížit v PP a okolí její stavy.

3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území

a) lesy

Příloha:

- tabulka „Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich“ – příloha č. T1
- mapa dílčích ploch a objektů – příloha č. M3

3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností

V ochranném pásmu se nacházejí výhradně lesní porosty. Kromě vlastního lesnického hospodaření zde tak nelze očekávat činnosti, které by se mohly dostat do kolize se zájmy ochrany přírody a krajiny. Do ochranného pásma je žádoucí umisťovat zvýšený podíl melioračních a zpevňujících dřevin, zejm. pak dřeviny přirozené druhové sklady. Tento proces je žádoucí řešit přirozenou obnovou, striktně proto nepoužívat násečnou seč, ale seč clonnou či skupinovou. Podporovat přirozenou obnovu, teprve pokud zmlazení nenastane, přistoupit k podsadbě semenáčků.

3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu

PP nevyžaduje zaměření nebo jiné geodetické práce. V roce 1995 byla plocha PP oddělena geometrickým plánem jako samostatná pozemková parcela. Vyznačení území v terénu je v porovnání se skutečnými hranicemi PP v dostatečné přesnosti.

V roce 2016 byly kompletně vyměněny veškeré hraničníky. V roce 2018 proběhla na celých hranicích PP kompletní obnova pruhového značení. Je nutné počítat pro případy zničení nebo pádu stromů s lokálními opravami pruhového značení a hraničníků.

3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území

V současnosti není třeba navrhovat žádná administrativně-správní opatření.

3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností

Aktuálně nejsou známy skutečnosti, pro které by bylo potřeba přijímat opatření k regulaci sportovního nebo rekreačního využívání území veřejností. Na základě dosavadního pozorování lze konstatovat, že území je navštěvováno sporadicky. Nebyly pozorovány pozůstatky táboření v lokalitě (ohniště, odpad), v jarních měsících (duben, květen) však může zvýšená návštěvnost spojená s výskytem česneku medvědího způsobovat sešlap bylinného patra a poškození rostlin. Pokud by se v průběhu platnosti plánu péče v tomto ohledu vyskytly problémy, budou operativně přijata opatření k jejich eliminaci.

3.6 Návrhy na vzdělávací využití území

V současnosti není uvažováno.

3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území

V roce 2018 proběhl v lokalitě komplexní inventarizační průzkum převážné části taxonomických skupin fauny, flóry, mechorostů, lišejníků a hub. S ohledem na tuto skutečnost se s inventarizačními průzkumy pro období platnosti tohoto plánu péče nepočítá. Monitoring předmětu ochrany (populace lýkovce jedovatého) je třeba provádět každoročně.

4. Závěrečné údaje

4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů prací)

Druh zásahu (činnost)	Odhad množství (např. plochy)	Četnost zásahu za období plánu péče	Orientační náklady za období platnosti plánu péče (Kč)
Oplocování, ochrana kultur proti zvěři včetně údržby.	300m	průběžně	60 000,-
Údržba pruhového značení	600 m	1 x	900
Údržba hraničníků	3 ks	1 x	9 600
N á k l a d y c e l k e m (Kč)			70 500

4.2 Použité podklady a zdroje informací

Anděra M. (2018): Inventarizační průzkum vybraných druhů savců v PP Třemešný vrch. Zadavatel: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR

Bartůšek M., Hejl L. (2018): Orientační mykologický průzkum – Mykologická inventarizace v PP Třemešný vrch (CHKO Brdy). Zadavatel: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR

Červená A., Červený J. (2018): Inventarizační průzkum letounů v MZCHÚ PP Třemešný vrch. Zadavatel: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR.

Čížek O., Šamata J. (2009): Plán péče o přírodní památku Třemešný vrch na období 2009–2018. HUTUR o.s. & NT NATURAM. Zadavatel: Krajský úřad Středočeského kraje, dep in. AOPK ČR

Ellenberg, H., Weber, H. E. Dull, R., Wirth, V., Werner, W. & Paulissen, D. (1992): Zeigerwerte von Pflanzen in Mitteleuropa. Scripta Geobotanica, 18, 258.

Fischer D. (2018): Inventarizační průzkum plazi – PP Třemešný vrch. Zadavatel: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR

Fischerová J., Fischer D. (2018): Inventarizační průzkum obojživelníků – PP Třemešný vrch. Zadavatel: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR

Grulich, V. & Chobot K. [eds.] (2017): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Cévnaté rostliny. - Příroda, Praha, 35: 1–178.

Hejda R., Farkač J., Chobot K. [eds.] (2017): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Bezobratlí. – Příroda, Praha, 36: 1–612.

Hlaváč J. (2018): Inventarizační průzkum: Měkkýši PP Třemešný vrch. Zadavatel: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR

Holec J. & Beran M. [eds.] (2006): Červený seznam hub (makromycetů) České republiky. – Příroda, Praha, 24: 1–282.

Hula V. (2017): Inventarizační průzkum pavouků chráněných území jihu CHKO Brdy. Zadavatel: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR

Chobot K., Němec M. [eds.] (2017): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Obratlovci. – Příroda, Praha, 34: 1–182.

Chytrý M., Kučera T., Kočí M., Grulich V., Lustyk P. [eds.] (2010): Katalog biotopů České republiky, druhé vydání. AOPK ČR, Praha,

Klinerová T., Rooks F. (2018): Botanický inventarizační průzkum PP Třemešný vrch – floristika. Zadavatel: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR

Kocourek P. (2016): Průzkum mnohonožek na cenných plochách CHKO Brdy. Zadavatel: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR

Liška J., Palice Z. (2010): Červený seznam lišejníků České republiky (verze 1.1). Příroda 29: 3-66.

Mackovčín P. et al. (2006). Mapy geomorfologického členění - Geomorfologické jednotky ČR. Mapová příloha. In: Demek J., Mackovčín P. et al.: Hory a nížiny - Zeměpisný lexikon ČR. Vydání II. Brno. AOPK ČR

Macků J. (1999): Přehled přirozené druhové skladby dřevin dle souborů (podsouborů) lesních typů, sborník Lesnická typologie, Kostelec n. Č. lesy

Pižl V. (2017): Žížalovití (Annelida: Lumbricidae) CHKO Brdy. Zadavatel: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR

Rivola M. (1988): Vegetační charakteristika brdských chráněných území. Vlastivědný sborník Podbrdská, 27: 64-71, Příbram.

Sedláček O., Sommer D. (2018): Inventarizace PP Třemešný vrch - IP saproxylického hmyzu a epigeických predátorů. Zadavatel: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR

Sedláček O., Sommer D. (2018): Inventarizace PP Třemešný vrch – IP fytofágního hmyzu a epigeických predátorů. Zadavatel: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR

Strnad M. (2018): ústní komunikace

Šoun J. (2018): Lichenologický inventarizační průzkum PP Třemešný vrch, zadavatel: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR

Tajovský K. (2017): Determinace vytríděného materiálu z průzkumu edafonu v Brdech. Zadavatel: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR

Tajovský K. (2017): Stonožky a suchozemští stejnonožci Brd – zpracování materiálu. Zadavatel: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR

Zatloukal, V. [eds] (1997): Hospodářská doporučení podle hospodářských souborů a podsouborů: Rozpracování příloh c. 2, 3 a 4 vyhlášky c. 83/1996 Sb., o zpracování oblastních plánů rozvoje lesů a o vymezení hospodářských souborů (Příloha časopisu). Lesnická práce. Ministerstvo zemědělství. S. 48. ISSN 0322-9254.

4.3 Seznam používaných zkratk

EVL – evropsky významná lokalita

CHKO – chráněná krajinná oblast

KN – katastr nemovitostí

LHC – lesní hospodářský celek

LHP – lesní hospodářský plán

MŠMT – Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

MZD – meliorační a zpevňující dřeviny

OP – ochranné pásmo

OPRL – oblastní plán rozvoje lesů

PDS – přirozená dřevinná skladba

PK – pozemkový katastr

PP – přírodní památka

PZ – přirozené zmlazení

TO – těžba obnovní

TOp – těžba obnovní podrovní

ZCHÚ – zvláště chráněné území

Součástí plánu péče jsou dále tyto přílohy

Tabulky: Příloha T1 - **Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich**
(Tabulka k bodu 2.4.1 a k bodu 3.1.2).

Mapy: Příloha M1 - **Orientační mapa s vyznačením území**

Příloha M2 - **Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma**

Příloha M3 - **Mapa dílčích ploch a objektů**

Příloha M4 - **Lesnická mapa typologická**

Příloha M5 - **Mapa stupňů přirozenosti lesních porostů**

Vrstvy: Příloha V1 - **Digitální grafické znázornění průběhu hranic dílčích ploch**

Protokol o způsobu vypořádání připomínek, kterým se zároveň plán péče schvaluje

Tabulka T1 - Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich k bodu 2.4.1 a k bodu 3.1.2

Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich

označení JPRL /dílčí plochy	Část JPRL/dílčí plochy	výměra (ha)	číslo rámcové směrnice / porostní typ	dřeviny	zastoupení dřevin (%)	stupeň přirozenosti	doporučený zásah	naléhavost*	Poznámka (další charakteristika, významné druhy atd.)
648Da1		0,08	1/B	JL	70	5	Prořezávka	2	Podpora BK
				KL	30				
648Da8	1	0,62	1/A	SM	98	6	TOp 30 %, podsadba JL 100%	3	Clonná seč s podsadbou, podpora PZ
				MD	2				
648Da8	2	0,09	1/B	JL	98	5	Prořezávka	2	Podpora BK, JD, KL, udržovat funkční oplocení.
				JD	1				
				BK	1				
648Da16	1	1,36	1/B	KL	75	5	TOp 6 %, (4 % SM, 2 % BK, KL)	2	Clonná seč, podpora PZ zachovat staré doupné stromy,
				SM	4				
				BK	20				
				JL	1				
648Da16	2	0,02	1/B	JL	100	5	Prořezávka	2	Podpora BK, KL, udržovat funkční oplocení.
648Ea1a		0,09	1/B	KL	90	5	Prořezávka	2	
				JR	5				
				BK	4				
				JL	1				

* **Naléhavost** - stupně naléhavosti jednotlivých zásahů se uvádí podle následujícího členění:

- a) 1. stupeň - zásah nutný
- b) 2. stupeň - zásah potřebný
- c) 3. stupeň - zásah doporučený